

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 6Csp/138/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219202226
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8219202226.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Milanom Majerníkom, PhD v spore žalobkyne: P. P., A.. XX.XX.XXXX, W. W. XX, XXX XX M.D., zast.: Mgr. Matúš Macko, advokát, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, takto

rozhodol:

1. Žalovaný v 1. rade je p o v i n n ý zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, z 18.08.2015, uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, z 18.08.2015, na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.

2. Žalovaný v 1. rade je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 % , o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 30.10.2019 domáhala zdržania sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 18.08.2015 v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným na výkon zrážok zo mzdy, ako aj nariadenia neodkladného opatrenia, aby bola uložená zamestnávateľovi žalobkyne povinnosť zdržať sa zrážok zo mzdy a iných príjmov žalobkyne v prospech žalovaného na základe Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou zmluvy a to až do skončenia konania vo veci samej o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov. Svoju žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným chcela uzatvoriť úverovú zmluvu, avšak žalovaný jej predložil listiny s tým, že ak chce, aby jej úver bol poskytnutý, je potrebné podpísať predložené listiny. Až od svojho zamestnávateľa, zo žiadosti o zrážky zo mzdy zo dňa 13.12.2017, sa dozvedela, že podpísala aj dohodu o zrážkach zo mzdy. Dohoda umožňuje žalovanému, aby vymohol plnenia z nepriateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly. Žalobkyňa uviedla, že v súvislosti s dohodou o zrážkach zo mzdy jej nebolo nič bližšie vysvetlené. Samotné vyhotovenie dohody je typický formulár, z ktorého nevyplýva možnosť zmeny jeho textu tak po obsahovej ako aj formálnej stránke. Aj keď je dohoda uzavretá vo forme osobitnej listiny, nebola o jej dôsledkoch nijako poučená, a nemala možnosť ju odmietnuť, ak chcela úver získať. Napriek tomu, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by mu uložilo povinnosť plniť, jej zamestnávateľ je povinný vykonávať zrážky zo mzdy, ktoré nemá možnosť zastaviť ani obmedziť. Žalovaný ako veriteľ sám jednostranne diktuje výšku dlhu a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Zároveň poukazovala na to, že má za to, že na zmluvu o spotrebiteľskom úvere sa treba pozerať ako na bezúročnú a bez poplatkov, preto žaluje zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy.

2. Na základe návrhu žalobkyne súd vydal vo veci neodkladné opatrenie uznesením zo dňa 18.11.2019, kedy zaviazal žalovaného zdržať sa použitia predmetnej dohody a to až do právoplatného skončenia

vo veci samej. Zároveň zaviazal zamestnávateľa žalobkyne zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným, ktorá je predmetom tohto konania. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 11.12.2019.

3. Žalovaný sa vyjadril podaním doručeným súdu dňa 05.12.2019. Uvedol, že dohodu považuje za individuálne dojednanú. Poukazoval na inštitút zrážky zo mzdy upravený v § 551 Občianskeho zákonníka, a na to, že možnosť zabezpečenia záväzku je esenciálnou zložkou každého zmluvného vzťahu, na základe ktorého je veriteľ chránený pred zlou platobnou disciplínou dlžníka. Zabezpečenie záväzkov v zmluvných vzťahoch slúži k zvýšeniu právnej istoty veriteľa a zároveň prispieva k stabilite týchto vzťahov. Dohoda o zrážkach zo mzdy musí spĺňať podľa zákona tri náležitosti - musí mať písomnú formu, súhlas spotrebiteľa s dohodou, uvedenie rozsahu vykonávaných zrážok. Výška zrážok sa rovná výške stanovenej platnými právnymi predpismi a spotrebiteľ svojím podpisom s ňou výslovne súhlasil, čo znamená, že budú vykonávané len do takej miery, ako je to prípustné pri výkone rozhodnutia. Poukazoval na to, že žalobkyňa mala možnosť odmietnuť túto dohodu, uviesť, či s ňou súhlasí alebo nie, čo len potvrdzuje individuálne dohodnutie a možnosť jej odmietnutia.

4. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na deň 07.09.2020, na ktoré sa dostavil právny zástupca žalobkyne. Žalovaný písomným podaním zo dňa 02.09.2020 ospravedlnil svoju neúčast, a súhlasil s tým, aby sa konalo v jeho neprítomnosti. Súd pojednával postupom podľa § 180 CSP v neprítomnosti žalovaného. Súd sa oboznámil s podaniami strán sporu, vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu, ako aj ostatným spisovým materiálom, a zistil tento skutkový stav veci:

5. Dňa 18.08.2015 uzatvorila žalobkyňa ako spotrebiteľ so žalovaným ako veriteľom zmluvu o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 250 eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splatiť do 18.08.2016 spolu s úrokom vo výške 130 eur, t.j. celkovú čiastku vo výške 380 eur.

6. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola stranami podpísaná dňa 18.08.2015 a vyplýva z nej, že dňa 18.08.2015 uzavrel veriteľ s dlžníkom zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol veriteľ dlžníkovi úver vo výške 250 eur a dlžník sa zaviazal zaplatiť celkovú čiastku vo výške 380 eur. Zmluvné strany uzatvorili túto dohodu na zabezpečenie pohľadávky veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX. Dlžník svojím podpisom vyjadril súhlas s vykonávaním zrážok zo mzdy za podmienok ustanovených v tejto dohode.

7. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní konanom dňa 07.09.2020 uvedol, že trvá na podanej žalobe v celom rozsahu a žiadal priznať náhradu trov konania.

8. Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Z.z. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občianskeho zákonníka“) právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

9. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

10. Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

11. Podľa § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté.

12. Podľa § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

13. Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednanie alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky

právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

14. Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

16. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

17. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

18. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

19. Podľa § 54 ods. 3 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

20. Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka uspokojené pohľadávky môže zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

21. Podľa § 551 ods. 2 Občianskeho zákonníka proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

22. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

23. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov, 18aa)
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

24. Podľa § 9 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch ak zmluva o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú obsahuje dohodu o amortizácii istiny, je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

25. Podľa § 9 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch ak ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorej splátky spotrebiteľa nevedú k okamžitej zodpovedajúcej amortizácii celkovej výšky úveru, ale v období a za podmienok ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v inej zmluve sa použijú

na vytvorenie kapitálu, je veriteľ povinný zrozumiteľne a stručne uviesť, či použitie takto vytvoreného kapitálu zaručuje splatenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru čerpaného na jej základe.

26. Podľa § 9 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch amortizačná tabuľka podľa odseku 3 uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

27. Podľa § 9 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.

28. Podľa § 9 ods. 7 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľovi alebo finančnému agentovi sa zakazuje predkladať spotrebiteľovi návrhy zmlúv, ktorých zrejším účelom je obchádzanie ustanovení tohto zákona; za takéto konanie sa považuje aj to, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa uplatňovaniu tohto zákona. Ak veriteľ využil omyl spotrebiteľa a použil zmluvné podmienky, ktorými vylúčil aplikáciu ustanovení vzťahujúcich sa na spotrebiteľské úvery, považuje sa zmluva za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ak veriteľ nepreukáže, že nemal úmysel obísť tento zákon.

29. Podľa § 9 ods. 8 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ alebo finančný agent nesmie ponúkať spotrebiteľovi výber rozhodného práva k zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorého zrejším cieľom je zbaviť spotrebiteľa práv, ktoré mu priznáva tento zákon.

30. Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa orgán rozhodujúci o nárokoch so spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez nároku na nemožnosť uplatnenia práva na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi vrátane jeho premlčania, alebo na inú zákonnú prekážku, alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

31. Predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, preto je potrebné na uvedenú právnu vec aplikovať príslušné ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy, ako aj ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka poskytujúce ochranu spotrebiteľovi pri uzavretí spotrebiteľských zmlúv, pričom súd poukazuje na to, že podľa Občianskeho zákonníka súd posudzuje všetky nároky vyplývajúce z uzavretej zmluvy, aj keď sa jedná o zmluvu o úvere, ktorá je upravená ako základný typ v Obchodnom zákonníku.

32. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že strany sporu uzatvorili zmluvu, ktorú je potrebné vzhľadom na povahu zmluvných strán považovať za zmluvu spotrebiteľskú. Žalovaný je nebankovým subjektom, pričom jedným z predmetov jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie úverov nebankovým spôsobom. Žalobkyňa pri uzatvorení a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetná zmluva je preto zmluvou spotrebiteľskou.

33. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený. Spoločným znakom

kogentnej právnej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle.

34. Dohoda o zrážkach zo mzdy je prostriedkom na zabezpečenie peňažnej pohľadávky a môže byť uzatvorená skôr ako došlo k vzniku omeškania. Touto dohodou teda možno zabezpečiť aj pohľadávku, ktorá sa stane zročnou v budúcnosti. Z obsahu dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva, že slúžila na zabezpečenie pohľadávky vzniknutej z poskytnutej zmluvy o spotrebiteľskom úvere s tým, že žalobkyňa ako slabšia strana v takomto zmluvnom vzťahu ho jednak nemohla ovplyvniť (inštitút zabezpečenia úveru si zvolil žalovaný) a nemohla tiež ovplyvniť obsah dohody o zrážkach zo mzdy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy navyše umožňoval žalovanému obísť právnu úpravu na ochranu spotrebiteľa, ktorá vyplýva jednak z úijného práva, ako aj právneho poriadku Slovenskej republiky, nakoľko na základe takéhoto zabezpečovacieho inštitútu sa mali vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne bez toho, aby boli nároky žalovaného uplatňované zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere preskúmané súdom, pričom žalovaný si mohol uplatňovať akýkoľvek nárok bez ohľadu na to, či takýto nárok bol odôvodnený alebo nie.

35. Je pravdou, že podľa citovaného § 551 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy. Napriek tomu, že namietaná dohoda bola uzavretá na osobitnej listine, možnosť uzavretia tejto dohody je upravená v zmluvných podmienkach a tieto zmluvné podmienky z hľadiska súdnej kontroly neprijateľnosti zmluvných podmienok neobstoja. Zmluvný vzťah obsahuje niekoľko už judikovaných neprijateľných podmienok a veriteľ mal k tejto skutočnosti prihliadnuť pri uplatňovaní svojich práv. Bolo preukázané, že uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy bolo súčasťou listín, o ktorých žalobkyňa nebola poučená, a dôkaz o opaku žalovaný nepredložil, nie je k tejto dohode možné prihliadať ako k platnej s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je neplatný právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom. Súd sa teda stotožňuje s argumentáciou žalobkyne a konštatuje, že je zákonné a spravodlivé priznať nárok na súdnu ochranu.

36. Na margo podpory svojej argumentácie súd odkazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/72/2017 zo dňa 26.10.2017, s ktorým sa súd stotožňuje a ktorý bol vydaný v obdobnej právnej veci, podľa ktorého, cit: „Je potrebné si uvedomiť, že žalobca sa pri realizácii dohody o zrážkach zo mzdy dostáva do pozície subjektu strácajúceho právo disponovať so svojim vlastným majetkom. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj prináležia a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či inou nezávislou inštitúciou. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd ale spravidla podnikatelia. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu podnikateľa navyše zainteresovaného vo vlastnej veci a o vlastnom zisku. Tieto okolnosti opodstatňujú obzvlášť obozretnosť pri vykonávaní ex offo súdnej kontroly čestnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok úijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy umožní uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na čo musí brať súd ohľad. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie smernice 93/13/EHS jej užitočného účinku. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy síce má svoj základ v znení zákona, no v spojení s ostatnými zmluvnými klauzulami a okolnosťami veci predstavujú nástroj na zinkasovanie úžerného plnenia, preto je aj podľa názoru odvolacieho súdu plne opodstatnená ochrana, ktorú vykonal súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie prijal správny záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a teda aj o neexistencii dlhu, v dôsledku čoho je ďalšie uplatňovanie dohody o zrážkach zo mzdy neprípustné.“

37. Obdobne súd na podporu argumentácie poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/5/2019, sp. zn. 20Co/42/2018, sp. zn. 9Co/79/2016, sp. zn. 7Co/148/2018.

38. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 a 262 CSP, podľa ktorých súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže žalobkyňa mala vo veci plný úspech, súd jej priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. O výške náhradu trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.